

خوشنام‌ترین چهره‌های سلسله بدنام قاجار + تصاویر

دوره قاجاریه شاید از نظر بیشتر ما دوره افول ایران و دوره پادشاهان بی‌عرضه و خائن به کشور باشد؛ با این همه می‌توان در بین همین سلسله هم چهره‌هایی مملکت‌دوست و بادرایت پیدا کرد.

به گزارش سایت خبری پرسون، همه ما با شنیدن نام سلسله قاجار به یاد پادشاهان بی‌لیاقت، قراردادهای ننگین و روزه‌روز آب رفتن کشور می‌افتیم. این در حالی است که دوره قاجاریه یکی از دوره‌هایی است که هنر و معماری در ایران اوضاع خوبی داشت و شاید اگر به جای حکومت‌داری، فقط هنر مملکت در دست این خاندان بود، اوضاع کشور بهتر بود! در میان تمام اشخاص معروفی که در این دوره به کشور خیانت کرده‌اند و آن را بر باد داده‌اند، بزرگان خوشنامی هرچند کم هم وجود دارند.

عباس میرزا

عباس میرزا پسر فتحعلی شاه قاجار، در سال ۱۱۶۸ در آمل متولد شد. او بر خلاف پسران دیگر فتحعلی‌شاه در دوران کودکی، طفلی مریض‌المزاج ولی فوق‌العاده مودب، سر به زیر و محبوب بود. به دلیل درایت و کاردانی پدر او را به ولیعهدی و حکومت آذربایجان منتصب می‌کند. عباس‌میرزا در طول زندگی کوتاه خود اقدامات مثبتی در جهت پیشرفت کشور انجام داد. اعزام دانشجویان به اروپا برای تحصیل، اصلاحات در ارتش گوشه‌ای از اقدامات اصلاحی اوست. عباس میرزا از معدود قاجاریانی است که عرق ملی زیادی داشت و پس از عهدنامه گلستان، تلاش زیادی برای جنگ با روسها انجام داد؛ اما به دلیل آشفتگی‌هایی در سپاه خود، به ناچار در منطقه ترکمنچای مجبور به تسلیم شد و عهدنامه دیگری امضا شد.

انیس الدوله

انیس‌الدوله ملکه کشور در زمان ناصرالدین شاه و یکی از افراد تاثیرگذار دربار بود. نام اصلی اش فاطمه بود، دختر نور محمد، از گرجیانی که در زمان صفویه، اجدادش را از گرجستان کوچانده و در مازندران سکونت داده بودند. انیس‌الدوله زنی با درایت بود که هوش سیاسی داشت و علاوه بر نظم دادن به امور حرمسرا، در برخی مسائل سیاسی کشور موثر بود. اطاعت از مرجعیت در واقعه تنباکو و رهبری مبارزه در داخل دربار یکی از مهم‌ترین اتفاقاتی است که انیس‌الدوله در آن نقش به‌سزایی داشت. او با تدبیر و سیاست خاص خود نهضت تنباکو را در داخل قصر پی‌ریزی کرد تا جایی که وقتی شاه با انیس‌الدوله روبه‌رو می‌شود و از او می‌پرسد: «خانم، چرا قلیان‌ها را از هم جدا و جمع می‌کنند؟» او جواب می‌دهد: «برای آنکه قلیان حرام شده» ناصرالدین شاه روی در هم کشیده می‌گوید: «که حرام کرده؟» انیس‌الدوله با همان حال می‌گوید: «همان کس که مرا به تو حلال کرده» شاه بعد از آن هیچ نکفت و برگشت و برای آنکه مبدا به احترامش لطمه ای وارد شود، بعد از آن به هیچ یک از نوکران خود دستور نمی‌داد قلیان بیاورند و در تمام دربار قلیان‌ها را جمع کردند. انیس‌الدوله از اولین زنانی است که دربار منشی زن مخصوص به‌خود داشته است.

سیف‌الدوله

مرحوم محمد میرزا سیف‌الدوله خود از خانواده قاجار بود، همواره از بی‌عدالتی دولت قاجار شکایت داشت و روزی به سبب آگاه شدن از فقر مردم ملایر بسیاری از اموال خود را جهت رفاه حال مردم این شهرستان وقف کرد. مرحوم محمد میرزا سیف‌الدوله به هنگام سفر از کرمانشاه به تهران در ملایر برای استراحت یک روزه اقامت می‌کند که مردم شهر را از نظر بهداشت عمومی و علم و دانش در سختی می‌بیند. مردم به بیماری حاد مبتلا و با فقر شدید مواجه بوده‌اند و املاک ملایر به طور خالص متعلق به دولت بوده است. همان‌جا تصمیم می‌گیرد تمام اموال دولت را بخرد و وقف بیمارستان و بهداشت و درمان و تعلیم و تعلم و کمک به فقرا کند. به محض رسیدن به تهران اقدام به پیشنهاد خرید املاک می‌کند و مورد موافقت دولت وقت قرار می‌گیرد پس از تملک قانونی اقدام به تنظیم وصیتنامه می‌کند.

مرحوم سیف‌الدوله اقدام به احداث بیمارستان و مدرسه کرده و پارک ملایر مشهور به پارک سیفیه را به سبک بسیار عالی برای تفریح مردم احداث می‌کند. چندین مرکز آموزشی، درمانی، بهداشتی، کتابخانه، مدرسه شبانه‌روزی، دانشکده علوم قرآنی و چندین مرکز عام‌المنفعه از اثرات و ثمرات مورد وقف آن مرحوم است.

یکی از رجال دوره قاجار «سید باقر کاظمی» است که در دوره نخست وزیری مصدق معاونت او را بر عهده داشته است. حجت الاسلام «رسول جعفریان»، تاریخ‌دان، او را یکی از شخصیت‌های خوشنام این سلسله می‌داند و درباره آن در وبلاگش می‌نویسد. «آدمی بوده بسیار متدین، عمیقاً ملی که آخرین پست سیاسی او هم معاونت دکتر مصدق در دوره نخست وزیری او بود که پس از آن بازنشسته شد. از جوانی در وزارت خارجه و گاهی هم در وزارت خانه های دیگر بوده و کار بسیار با ارزشی که کرده نگارش خاطراتش است که تاکنون سه جلد آن تا آخر اسفند ۱۳۱۴ است و نشر تاریخ ایران با صبر و حوصله آن را منتشر کرده است.»

فخرالدوله

یکی دیگر از شخصیت‌های خوشنام قاجاریه زنی کاردان به نام اشرف الملوک ملقب به فخرالدوله دختر مظفر الدین شاه قاجار است. فخرالدوله که زنی ثروتمند بود علاوه بر برقرار کردن سیستم تاکسیرانی در تهران به احداث مسجد فخرالدوله و چند بنای دیگر نیز پرداخت و خیلی زود توانست لیاقت و کاردانی خود را بروز دهد و تاریخ از او به عنوان یک زن خلاق، اجتماعی، مدیر و مدبر یاد کرده است وی همچنین به مردانی که می خواستند متاهل شوند یک تاکسی برای امرارمعاش هدیه می داده است. فخرالدوله از ثروت خود در امور خیریه نیز نیز فروگذاری نکرد و در این راه آسایشگاه سالمندان کهریزک در املاک موروئی اش تاسیس شد که امروزه خبر عظیم ترین موسسات یاری رسان به مصدومان و از کار افتادن و سالمندان به شمار می رود.